

Розраховані коефіцієнти потужності рейтингової системи для докризового періоду, періоду кризи і післякризового періоду демонструють хорошу якість моделі

Побудовані рейтингові групи показують стійкість, тобто більша частина присвоєних рейтингів залишається незмінною до завершення терміну кредитування. В період кризи спостерігається підсилення міграції клієнтів між групами, що зв'язано з нестабільністю в економіці, а в період відновлення економіки міграції рейтингів знову знижуються, що свідчить про ріст визначеності рівня кредитного ризику позичальників.

Список використаних джерел

1. Grigorian D., Manole V. Determinants of Commercial Bank Performance in Transition: An Application of Data Envelopment Analysis // Comparative Economic Studies. Vol. 48. No. 3. P. 497–522.
2. Lando D., Skodeberg T. Analyzing Rating Transitions and Rating Drift with Continuous Observations // J. of Banking & Finance. Vol. 26. P. 423–444.

УДК 004.896

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА СИСТЕМА ДЛЯ ОЦІНКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАЙМАЧА

Шпінталь М.Я.¹⁾, Винничук А.Р.²⁾

Тернопільський національний економічний університет

¹⁾ к.т.н, доцент; ²⁾ магістрант

I. Постановка проблеми

Процес кредитування пов'язаний з діями багато чисельних та різноманітних факторів ризику, які здатні спричинити непогашення кредиту в встановлений термін. Тому надання кредитів кредитор обумовлює вивченням платоспроможності клієнта, тобто вивченням факторів, які можуть спричинити їх непогашення.

Оцінка платоспроможності кредитора це складний процес, який багато в чому залежить від суб'єктивних факторів, як то привабливість займача, симпатії кредитора до займача, ораторське вміння займача, прийоми маніпуляції людьми. Тому для підвищення проценту вдалим кредитів, потрібно розробити універсальну систему, яка не буде залежати від суб'єктивних факторів, а буде основана тільки на об'єктивних фактах.

Отже, зараз актуальною є проблема вдосконалення програмного забезпечення для оцінки платоспроможності займача, яке б оцінювало всіх попередніх займачів і на основі цієї інформації видавало ймовірність повернення кредиту наступними займачами.

II. Мета роботи

Метою роботи є підвищення точності роботи системи по оцінці платоспроможності займача, шляхом інтелектуальної оцінки всіх попередніх виданих кредитів даним кредитором.

III. Принцип роботи системи

В основі розробленої системи лежить «скорингова» система, яка з допомогою вагових коефіцієнтів для різних характеристик людини видає коефіцієнт успішності кредиту.

За допомогою «скорингової» системи проводиться прийняття рішення по наданню кредиту на основі оцінки ризику приватних позичальників, а також оцінка ризику існуючого кредитного портфелю. Основним джерелом інформації для аналізу за даною системою є дані про клієнта, які відображені в заявці на отримання кредиту.

Після чого на основі коефіцієнта успішності кредиту, з допомогою граничних значень визначається ймовірність повернення кредиту кредитором.

Головною особливістю розроблюваної системи буде модуль калібрування вагових коефіцієнтів, а також граничних значень для обрахунку ймовірності. З його допомогою після закриття кожного кредитного випадку будуть поправлятися вагові коефіцієнти для того, щоб наступний аналіз мав більш точний результат. Також в користувачів буде можливість відключити даний модуль і вводити коефіцієнти вручну.

Висновок

Розроблено систему, яка по скоринговій системі проводить оцінку платоспроможності займача і в процесі експлуатації підлаштовується під умови в яких працює кредитор, і після тривалого використання буде видавати все точніший результат.

Список використаних джерел

1. Бугель Ю. Основні методологічні шляхи вдосконалення сучасних методів оцінки кредитоспроможності позичальника / Ю. Бугель // Банківська справа. — 2007. — № 4. — С. 54-59.
2. Камінський А. Б., Писанець К. К. Скорингові технології в кредитному ризик-менеджменті // Бізнес-інформ. — 2012. — № 4. — С. 197–201.
3. Baesens B., Van Gestel T., Stepanova M., Van den Poel D., Vanthienen J. (2005). Neural network survival analysis for personal loan data. Journal of the Operational Research Society 56, 1089–1098.